

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 45

De theologische samenzwering

Het was een regelrechte samenzwering toen het voor het eerst in de geschiedenis aan het licht kwam. Het is onbekend hoe zij is begonnen of wie er de aanstichter van was, maar zij was plotseling volledig in werking. Het voornaamste doel ervan kan in enkele eenvoudige woorden omschreven worden. Het doel was om de jood uit al Gods plannen en doelstellingen te werken en de heidenen erin; om elke kostbare belofte die God aan Israël had gegeven weg te nemen en toe te passen op de georganiseerde godsdienst die 'de kerk' wordt genoemd en dat is natuurlijk een heidense kerk; om de heerlijke voorstelling van het koninkrijk van God op aarde uit het Oude Testament te halen en er een belofte voor de kerk in de hemel van te maken.

Om deze grote samenzwering te kunnen begrijpen, moeten we iets weten over de vroege geschiedenis van wat tegenwoordig het 'christendom' wordt genoemd. Het is ook belangrijk om bepaalde globale data als referentiepunten in gedachten te houden. Uitgaande van de algemeen aanvaarde datum van 1 n.Chr. voor de geboorte van Jezus Christus, komen we in het jaar 33, de datum van Zijn dood. Vanaf Zijn opstanding tot het belangrijke keerpunt in de bedelingen dat gemarkeerd wordt door Paulus' uitspraak in Handelingen 28:28, is opnieuw drieëndertig jaar. Daarmee komen we in het jaar 66. Enkele jaren later werd Jeruzalem verwoest door de Romeinse generaal Titus (70 n.Chr.). In de jaren tussen 1 en 66 n.Chr. waren op aarde miljoenen mensen die we nu aanmerken als gelovigen in en volgelingen van de Here Jezus Christus; en de overweldigende meerderheid van deze waren 'joden die geloofden.' Hoewel een bepaald aantal heidenen gelovig werd, maakten

dezen een minuscule minderheid uit, dat deel kreeg aan de geestelijke dingen van Israël (Rom. 15:27). Hun verlossing had feitelijk in eerste instantie met het oog op de nood van Israël plaatsgevonden, 'om hen tot naijver (wedijver) op te wekken' (Rom. 11:11). En aangezien velen tegenwoordig geneigd zijn te wijzen op mensen in Israël die niet geloofden, laten zij dan bedenken dat hun ongeloof de trouw van God niet ongedaan kon maken (Rom. 3:3).

Over de periode tussen 70 en 150 bestaat, voor zover het gaat om het volk van God, geen geschreven geschiedenis; en in die periode heeft de overgang plaatsgevonden van de eeuw van de apostelen, die alle gelovige joden waren, naar de eeuw van de zogenaamde 'kerkvaders,' van wie niemand jood was. Hier aangekomen, doet men er goed aan het de geleerde woorden van Dean Stanley in zijn *History of the Eastern Church* te overdenken.

De eerste periode is die waarin de grote vraag zit besloten, vrijwel de grootste die de Kerkgeschiedenis heeft te beantwoorden: hoe is de overgang tot stand gekomen van de eeuw van de Apostelen naar de eeuw van de Vaders, van het christendom zoals we dat zien in het Nieuwe Testament naar het christendom dat we in de volgende eeuw tegenkomen en zoals we dat in zekere zin vanaf dat moment hebben gezien.

Er is geen andere verandering van hetzelfde gewicht geweest, die ooit zo veel invloed heeft gehad op wat daarop volgde en toch is er geen enkele geweest die zo stil en verborgen is geweest. De stroom, op het meest cruciale moment van zijn doorgang van de eeuwige heuvels naar de laagvlakte beneden, is aan onze waarneming onttrokken juist op het moment waarop we dat het liefst hadden willen zien; we kunnen de krachtsinspanningen ervan dan wel horen onder de overhangende rotsen; we kunnen de nevels opvangen van de takken die zijn stroom gedeeltelijk bedekken; maar de stortvloed zelf zien we niet, of we vangen er slechts onvolledige flarden van op. Het is niet zozeer een periode in de Kerkgeschiedenis, als wel van kerkelijke onenigheden en giswerk. Een brokstuk hier, een zinnebeeldige voorstelling daar; avonturenromans van onbekende schrijvers; een handvol brieven waarvan de echtheid van elk deel centimeter voor centimeter wordt aangevochten; het beknopte onderzoek van een Romeins ambtenaar; het betoog van twee of drie christelijke apologeten; gewoonten en meningen tijdens de werkelijke verandering; en als laatste, maar daarom niet minder belangrijk, de vervaagde schilderijen, de kapotte beelden, de primitieve grafschriften in de duisternis van catacomben, -- dat zijn de beknopte, maar aantrekkelijke materialen waaruit we een beeld van de vroege kerk

moeten vormen, zoals deze zijn weg vond in de letterlijke zin van het woord 'ondergronds,' onder legerplaats en paleis, onder senaat en plein – 'als niet bekend en toch wèl bekend; als stervend en zie, hij leeft.'

Als deze kloof eenmaal is gepasseerd, ontdekken we dat we het punt naderen waarop het verhaal van de kerk opnieuw geschiedenis wordt – geschiedenis, niet van een geïsoleerde gemeenschap, of als geïsoleerde individuen, maar als een georganiseerde samenleving die is opgenomen in de politieke systemen van de wereld.'

Dat was de klacht van Dean Stanley in 1861 en als we al het onderzoek overdenken en elke ontdekking die er is geweest in de meer dan 100 jaar die sinds zijn geschrift zijn verstreken, vinden we geen enkel feit, van welke soort dan ook, dat enig licht werpt op die vreemde, stille en verborgen periode tussen 70 en 150 en daarom staan we er ook tegenwoordig nog versteld van hoe een groot gezelschap van geïsoleerde individuen die geloofden dat Jezus de Christus was en dat voornamelijk uit joden bestond die geloofden, in 80 jaar tot een georganiseerde samenleving is geworden, die is opgenomen in de politieke systemen van deze wereld, opvattingen aanhingen en rituelen verrichtten die onbekend waren in de tijden van het Nieuwe Testament. Hoe was het bovendien mogelijk dat de grote groep joden die geloofden in zo'n korte tijd was geworden tot een groep heidenen met grote macht in het Romeinse Rijk die bovendien antisemitisch was geworden en de belangrijkste vervolger van Israël?

Hierop is maar één antwoord mogelijk. De stroom die uit het gezicht was verdwenen toen het laatste woord van het Nieuwe Testament was geschreven, is niet dezelfde stroom die 80 jaar later binnen ons gezichtsveld is gekomen. Het christendom zoals we dat in het Nieuwe Testament zien, is niet het christendom dat we 100 jaar later zien; de ekklesia (uit-geroepen) van het Nieuwe Testament is niet de kerk van de Latijnse Vaders. Om de woorden van Dean Stanley te gebruiken: 'als deze kloof eenmaal is gepasseerd, ontdekken we dat we het punt naderen waarop het verhaal van de kerk opnieuw geschiedenis wordt,' en ontdekken we een grote theologische samenzwering die aan de gang is waarvan het kennelijke doel is om de joden eruit en de kerk erin te krijgen, wat zelfs zo ver gaat dat men beweert dat alle joden afstand moeten doen van hun erfenis en heidenen moeten worden, willen zij deel uitmaken van wat 'christendom' wordt genoemd.

Deze samenzwering heeft de meest verschrikkelijke vervolging van een volk tot gevolg gehad, een vervolging die zijn weerga niet kent in de geschiedenis. Het antisemitisme van wat zichzelf christenen noemt, hoeft niet nader te worden uiteengezet in deze korte studie. De

historische feiten kunnen niet worden ontkend. In de annalen van de onmenselijkheid van de mens tegenover zijn medemens bestaat geen meer misselijkmakend verslag. De vervolging van de joden door hen die zichzelf christenen noemen, heeft evenwel op dit moment niet onze grootste belangstelling. We zijn vooral benieuwd naar die theologische samenzwering en het doel ervan om de jood terzijde te schuiven en 'de kerk' daarvoor in de plaats te stellen. Deze samenzwering zette zijn werk voort voor de Reformatie onder Luther en de Reformatie heeft er geen enkele verandering in gebracht. De theologie die voortgekomen is uit de Reformatie was in feite net zo antisemitisch als die daaraan voorafging.

Deze samenzwering vinden we terug in de gedachte die binnen het christendom bijna algemeen is geaccepteerd, namelijk dat Israël is afgewezen en verstoten bij het kruis en verder geen plaats meer heeft in het programma en de doelstellingen van God. Alle beloften die God ooit aan Israël heeft gedaan, zijn te grabbel gegooid en de diefstal wordt gerechtvaardigd door te beweren dat 'de kerk' het 'geestelijk Israël' is en daarom de ware eigenaar van Israëls positie en zegeningen. Er is dus een scherpe scheiding gemaakt tussen 'de kerk' en Israël, zodat elke jood die deel wilde uitmaken van de kerk zich moest losmaken van Israël.

Hieruit is de gedachte voortgekomen dat het boek Handelingen de geschiedenis weergeeft van het begin en de groei van 'de kerk.' De waarheid dat Israël nog steeds het centrum was van Gods activiteiten in de gehele Handelingenperiode, wordt genegeerd of ontkend. De theologische strijdkreet van mensen die zich bezighouden met dit boek is: 'haal de jood eruit en stop de heiden erin.' Kerkelijke theologen willen eenvoudigweg de waarheid niet onder ogen zien dat in de periode van acht jaar na de opstanding, toen duizenden zich bij de Redder voegden en wel met gevaar voor eigen leven, er zich zelfs niet één heiden onder hen bevond. Als iemand daar anders over denkt, laat hem die heiden dan aanwijzen of noemen.

De traditionele theologie heeft liever dat we geloven dat er onder de 3000 mensen die Christus leerden kennen op de pinksterdag vele heidenen waren en dat dezen uitzwermden over het Romeinse Rijk om het evangelie aan de heidenen te verkondigen en om heidense kerken te stichten, zelfs in zulke verafgelegen plaatsten als Rome. De waarheid wordt buiten beschouwing gelaten dat deze mensen hiermee tot door God aangestelden voor de heidenen gemaakt worden en dat Paulus' claim dat dit zijn voorrecht was, waarop alleen hij zich kon beroemen, terzijde wordt gezet.

Kerkelijke theologen weigeren ruimte te bieden aan wat God door Petrus aan Israël heeft gezegd, toen hij verklaarde: 'God heeft in de eerste

plaats voor u zijn Knecht doen opstaan en Hem tot u gezonden (*APOSTELLŌ*, aangesteld, zie *Seed & Bread* nummer 5), om u te zegenen, door een ieder uwer af te brengen van zijn boosheden' (Hand. 3:26). Zij negeren de geïnspireerde uitspraak van Paulus die hij dertien jaar na de opstanding deed aan het volk Israël in Antiochië, Pisidië: 'mannen broeders, zonen van het geslacht van Abraham, en vereerders van God onder u (*proselieten*), tot ons is deze heilsboodschap gezonden (*APOSTELLŌ*, gemachtigd) en ook zijn volgende woorden: 'het was nodig, dat eerst tot u het woord Gods werd gesproken' (Hand. 13:26,46).

Er zijn mensen die beweren dat, aangezien sommige joden in Antiochië weigerden te geloven, hiermee het lot van heel Israël werd bepaald. Zij beweren werkelijk dat 'de kerk' hier is ontstaan, een nieuwe ontwikkeling die het einde markeert van Gods omgang met Israël. Zij negeren het feit dat het zich keren tot de heidenen dat hier plaatsvond een strikt lokale aangelegenheid was, dat het alleen de heidenen betrof die in de buurt waren en die erom smeekten betrokken te mogen worden in de boodschap van het evangelie (13:42) en dat Paulus op zijn volgende halte, in Ikonium, direct eerst naar de synagoge der joden ging.

Kerkelijke theologen zien in Paulus een verdeler van synagogen en een stichter van kerken. De feiten zijn dat Paulus nooit een synagoge verdeeld heeft of een kerk heeft gesticht. Het is zo dat de mensen die geloofden uit-geroepen (*EKKLESIA*) van God werden; maar vastberaden hielden zij en getuigden zij van hun positie in Israël, net als Paulus dat deed. Let op deze duidelijke woorden in Romeinen 11:1, 'ik ben immers zelf een Israëliet, uit het nageslacht van Abraham, van de stam Benjamin,' woorden die uitgesproken werden als bewijs dat God Zijn volk niet heeft verstoten. Waarom wordt zijn uitspraak tot de menigte genegeerd: 'ik ben een Jood' (Hand. 22:3)?

Als we de waarheid kennen en als de waarheid ons vrij zou moeten maken, moeten we eens en voor altijd de antisemitische uitleg van de Bijbel loslaten, waarvan de theologie van het christendom in deze tijd geheel doortrokken is.